

[Lysholt Hansen.]

ring om, hvorledes man er nået frem til det beløb, man søger?

Ud fra en dyb forståelse af de vanskeligheder, landbruget gennem en årrække har måttet virke under og stadig er stillet over for, har vi i socialdemokratiet medvirket til gennemførelse af den lovgivning og de bevillinger, der har været nødvendige for at hjælpe landbruget igennem, hvad vi alle håbede kun skulle være en overgangsperiode. Jeg vil gerne sige, at denne indstilling har vi stadig, og derfor beklager vi, at regeringen ikke har været villig til at vise en sådan åbenhed omkring beregningsgrundlaget for støtten til landbruget, at vi har haft mulighed for en stillingtagen.

Da folkettinget i foråret skulle fastsætte det beløb, der skulle ydes landbruget for tab ved devalueringen, var vi klar over, at dette beløb måtte bero på et skøn, der først efter nogen tid ville kunne efterprøves. Ved denne lejlighed fik folkettinget dog stillet regeringens beregningsgrundlag til rådighed, men regeringen afslog vort ønske om pr. 1. juli at lade efterprøve, om det fastsatte beløb var det rigtige. Da vi ikke kunne få dette ønske imødekommet, måtte vi undlade at stemme for bevillingen på de 177 mill. kr., der da blev ydet landbruget.

Næste fase var udskydelsen af landbrugets afregningsfrist for momsen, som betød en likviditetsforøgelse for landbruget på 320 mill. kr., en udskydelse, der blev gennemført administrativt, og så kom endelig her kort tid før folketingets åbning ansøgningen til finansudvalget om 100 mill. kr. til landbruget som erstatning for, at landbruget efter aftale med regeringen havde undladt at søge monopoltilsynets tilslutning til forhøjelse af hjemmemarkedspriserne i henhold til stigningen i landbrugets produktionsomkostninger fra midten af 1967. Landbrugsministerens ansøgning var ikke bilagt nogen form for dokumentation vedrørende beløbets størrelse, og som det fremgik af forhandlingerne her i tinget i fredags, var det os ikke muligt i finansudvalget at

få det mindste at vide om beregningsgrundlaget for det ansøgte beløb.

Lad mig sige til såvel statsministeren som landbrugsministeren, at det er socialdemokratiets opfattelse, at regeringen gør landbruget en bjørnetjeneste ved en sådan handlemåde. Der er ingen grund til, at der kastes et odiøst skær over støtten til landbruget ved at nægte at lade den forhandle for åbent tæppe her i folkettinget. Jeg tror, at der både i folkettinget og i befolkningen vil være en sådan forståelse for landbrugets økonomiske vanskeligheder, at et veldokumenteret ønske om støtte vil kunne finde fuld forståelse. Ingen — heller ikke regeringen — er tjent med, at folkettinget skal bevilge beløb af en sådan størrelse på grundlag af et blot og bart skøn.

Den eneste oplysning, der var i regeringens ansøgning til finansudvalget, var, at man efter forhandling med landbruget ansatte erstatningsbeløbet til 125 mill. kr.

I finansudvalgets møde den 3. september havde vi først samråd med statsministeren, hvor vi anmodede om at få offentliggjort eller i hvert fald få oplysninger om indholdet af embedsmandsrapporten om landbrugets forhold. Jeg beklager, at vi ikke kunne få disse oplysninger. Men jeg gjorde i den forbindelse statsministeren opmærksom på, at vi måtte forlange ansøgningen om de 125 mill. kr. behandlet som lovforslag her i folkettinget for at få klarhed over beregningsgrundlaget. Statsministeren oplyste, at der i den embedsmandsrapport, der var afgivet, ikke var noget, der kunne indvirke på de 100 mill. kr. Vi måtte derfor gå ud fra, at der forelå et nøje beregningsgrundlag for de 125 mill. kr. Ved det umiddelbart efterfølgende samråd med landbrugsministeren om ansøgningen virkede det derfor højst overraskende, at det ikke var muligt at få besked om beregningsgrundlaget, ligesom det måtte forekomme helt uforståeligt, at landbrugsministeren afviste at fremsætte lovforslag om bevillingen. Da sagen efter regeringens ønske skulle færdigbehandles i finansudvalgets møde samme dag, og da vi